

Bruksela, 24 maja 2022 r.
(OR. pl)

9470/22

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2022/0165 (NLE)

SOC 308
EMPL 204
ECOFIN 498
EDUC 186
JEUN 81
GENDER 66
ANTIDISCRIM 49

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	23 maja 2022 r.
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, sekretarz generalny Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2022) 241 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący DECYZJI RADY w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2022) 241 final.

Załącznik: COM(2022) 241 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 23.5.2022 r.
COM(2022) 241 final

2022/0165 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Zgodnie z Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej państwa członkowskie uznają swoje polityki gospodarcze oraz wspieranie zatrudnienia za przedmiot wspólnego zainteresowania i koordynują swoje działania w ramach Rady. Rada jest zobowiązana przyjąć wytyczne dotyczące zatrudnienia (art. 148), z zaznaczeniem, że muszą być zgodne z wytycznymi dotyczącymi ogólnych kierunków polityki gospodarczej (art. 121).

Podczas gdy ogólne wytyczne polityki gospodarczej pozostają aktualne przez czas nieokreślony, wytyczne dotyczące zatrudnienia należy sporządzać co roku. Wytyczne zostały początkowo przyjęte razem („zintegrowany pakiet”) w 2010 r. i stanowią podstawę strategii „Europa 2020”. Zintegrowane wytyczne nie uległy zmianom do 2014 r. W 2015 r. przyjęto zmienione zintegrowane wytyczne. W 2018 r. wytyczne dotyczące zatrudnienia zostały dostosowane do zasad Europejskiego filaru praw socjalnych ogłoszonego w listopadzie 2017 r. przez Parlament Europejski, Radę i Komisję z myślą o stymulowaniu reform na szczeblu krajowym oraz wytyczeniu kierunku nowego procesu pozytywnej konwergencji w całej Europie w kierunku lepszych warunków pracy i życia; wytyczne te nie uległy zmianie w 2019 r. W 2020 r. dostosowano je, aby uwzględnić elementy związane ze skutkami kryzysu związanego z COVID-19, zieloną i cyfrową transformacją oraz celami zrównoważonego rozwoju ONZ. Zostały one przeniesione na 2021 rok, przy czym motywy odpowiednio dostosowano w celu odzwierciedlenia wyników Szczytu Społecznego w Porto i planu działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych. W 2022 r. znacznie zmieniono wytyczne dotyczące polityki zatrudnienia państw członkowskich, dostosowując tekst do realiów po pandemii COVID-19, wprowadzając więcej elementów związanych ze sprawiedliwością w kontekście zielonej transformacji, uwzględniając niedawne inicjatywy polityczne oraz dodając elementy polityki mające szczególne znaczenie w kontekście rosyjskiej inwazji na Ukrainę.

Wytyczne dotyczące zatrudnienia, podobnie jak ogólne wytyczne polityki gospodarczej, są przedstawione w formie decyzji Rady w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich (zintegrowane wytyczne, część II) i stanowią podstawę zaleceń dla poszczególnych krajów w określonych obszarach.

Zmieniono następujące „Wytyczne dotyczące zatrudnienia”:

Wytyczna 5: Zwiększanie popytu na pracę

Wytyczna 6: Zwiększanie podaży pracy i poprawa dostępu do zatrudnienia oraz nabywania umiejętności i kompetencji przez całe życie

Wytyczna 7: Poprawa funkcjonowania rynków pracy oraz skuteczności dialogu społecznego

Wytyczna 8: Promowanie równości szans dla wszystkich, wspieranie włączenia społecznego i zwalczanie ubóstwa

Wniosek

DECYZJA RADY**w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 148 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego¹,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów³,

uwzględniając opinię Komitetu ds. Zatrudnienia⁴,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Państwa członkowskie i Unia, mając na względzie osiągnięcie określonych w art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) celów, jakimi są pełne zatrudnienie i postęp społeczny, zrównoważony wzrost, wysoki poziom ochrony i poprawa jakości środowiska, mają działać w kierunku wypracowania skoordynowanej strategii na rzecz zatrudnienia, a w szczególności na rzecz wspierania wysokiego poziomu kwalifikacji i wyszkolenia pracowników i ich zdolności do dostosowywania się oraz wspierania rynków pracy zorientowanych na przyszłość i reagujących na zmiany gospodarcze. Państwa członkowskie mają uznawać wspieranie zatrudnienia za przedmiot wspólnego zainteresowania i koordynować swoje działania w tym względzie w ramach Rady, uwzględniając krajowe praktyki związane z funkcjami partnerów społecznych.
- (2) Zadaniem Unii jest zwalczanie wykluczenia społecznego i dyskryminacji, wspieranie sprawiedliwości społecznej i ochrony socjalnej, równości kobiet i mężczyzn, solidarności między pokoleniami oraz ochrony praw dziecka, jak określono w art. 3 TUE. Przy określaniu i realizacji swoich polityk i działań Unia ma brać pod uwagę wymogi związane ze wspieraniem wysokiego poziomu zatrudnienia, zapewnianiem odpowiedniej ochrony socjalnej, zwalczaniem ubóstwa i wykluczenia społecznego, z wysokim poziomem kształcenia i szkolenia oraz ochrony zdrowia ludzkiego, jak określono w art. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).
- (3) Zgodnie z TFUE Unia opracowała i wdrożyła instrumenty koordynacji polityki w dziedzinie polityki gospodarczej i polityki zatrudnienia. Do instrumentów tych należą określone w załączniku do niniejszej decyzji wytyczne dotyczące polityki zatrudnienia państw członkowskich (zwane dalej „wytycznymi”) wraz z określonymi

¹ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

² Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

³ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁴ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

w zaleceniu Rady (UE) 2015/1184⁵ ogólnymi wytycznymi dotyczącymi polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii – wspólnie stanowią one zintegrowane wytyczne. Zintegrowane wytyczne mają stanowić wskazówki przy realizacji polityki w państwach członkowskich i w Unii, odzwierciedlając współzależności między państwami członkowskimi. Otrzymany w ten sposób zestaw skoordynowanych polityk i reform europejskich i krajowych ma dać odpowiednią ogólną kombinację zrównoważonych polityk gospodarczych i polityk zatrudnienia o pozytywnym efekcie mnożnikowym.

- (4) Wytyczne są spójne z paktem stabilności i wzrostu, obowiązującymi przepisami Unii oraz różnymi inicjatywami Unii, w tym dyrektywą Rady z dnia 20 lipca 2001 r.⁶, zaleceniami Rady z 10 marca 2014 r.⁷, 15 lutego 2016 r.⁸, 19 grudnia 2016 r.⁹, 15 marca 2018 r.¹⁰, 22 maja 2018 r.¹¹, 22 maja 2019 r.¹², 8 listopada 2019 r.¹³, 30 października 2020 r.¹⁴, 24 listopada 2020 r.¹⁵, 29 listopada 2021 r.¹⁶, zaleceniem Komisji z 4 marca 2021 r.¹⁷, zaleceniem Rady z 14 czerwca 2021 r.¹⁸, rezolucją Rady z 26 lutego 2021 r.¹⁹, komunikatem Komisji z 9 grudnia 2021 r.²⁰, decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 grudnia 2021 r.²¹ [wnioskiem dotyczącym dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych

⁵ Zalecenie Rady (UE) 2015/1184 z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie ogólnych wytycznych dotyczących polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii Europejskiej ([Dz.U. L 192 z 18.7.2015, s. 27](#)).

⁶ Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami ([Dz.U. L 212 z 7.8.2001, s. 12](#)).

⁷ Zalecenie Rady z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ram jakości staży ([Dz.U. C 88 z 27.3.2014, s. 1](#)).

⁸ Zalecenie Rady z dnia 15 lutego 2016 r. w sprawie integracji osób długotrwale bezrobotnych na rynku pracy ([Dz.U. C 67 z 20.2.2016, s. 1](#)).

⁹ Zalecenie Rady z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie ścieżek poprawy umiejętności: nowe możliwości dla dorosłych ([Dz.U. C 484 z 24.12.2016, s. 1](#)).

¹⁰ Zalecenie Rady z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie europejskich ram jakości i skuteczności przygotowania zawodowego ([Dz.U. C 153 z 2.5.2018, s. 1](#)).

¹¹ Zalecenie Rady z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie ([Dz.U. C 189 z 4.6.2018, s. 1](#)).

¹² Zalecenie Rady z dnia 22 maja 2019 r. w sprawie wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem ([Dz.U. C 189 z 5.6.2019, s. 4](#)).

¹³ Zalecenie Rady z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie dostępu pracowników oraz osób samozatrudnionych do ochrony socjalnej ([Dz.U. C 387 z 15.11.2019, s. 1](#)).

¹⁴ Zalecenie Rady z dnia 30 października 2020 r. w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży oraz zastępujące zalecenie Rady z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży ([Dz.U. C 372 z 4.11.2020, s. 1](#)).

¹⁵ Zalecenie Rady z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego na rzecz zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności ([Dz.U. C 417 z 2.12.2020, s. 1](#)).

¹⁶ Zalecenie Rady z dnia 29 listopada 2021 r. w sprawie podejść uwzględniających kształcenie mieszane na rzecz wysokiej jakości i włączającego szkolnictwa podstawowego i średniego ([Dz.U. C 66 z 26.2.2021, s. 1](#)).

¹⁷ Zalecenie Komisji (UE) 2021/402 z dnia 4 marca 2021 r. w sprawie skutecznego aktywnego wspierania zatrudnienia w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 (EASE) ([Dz.U. L 80 z 8.3.2021, s. 1](#)).

¹⁸ Zalecenie Rady (UE) 2021/1004 z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia europejskiej gwarancji dla dzieci ([Dz.U. L 223 z 22.6.2021, s. 14](#)).

¹⁹ Rezolucja Rady w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz europejskiego obszaru edukacji i w szerszej perspektywie (2021–2030) (2021/C66/01) ([Dz.U. C 66 z 26.2.2021, s. 1](#)).

²⁰ Komunikat Komisji (UE) 2021/778 z dnia 9 grudnia 2021 r. – Budowanie gospodarki służącej ludziom: plan działania na rzecz gospodarki społecznej.

²¹ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2316 z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie Europejskiego Roku Młodzieży (2022) ([Dz.U. L 462 z 28.12.2021, s. 1](#)).

w Unii Europejskiej²², wnioskiem dotyczącym zalecenia Rady w sprawie zapewnienia sprawiedliwej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej²³, wnioskiem dotyczącym zalecenia Rady w sprawie europejskiego podejścia do mikropoświadczeń na potrzeby uczenia się przez całe życie i zdolności do zatrudnienia²⁴, wnioskiem dotyczącym zalecenia Rady w sprawie indywidualnych rachunków szkoleniowych²⁵, wnioskiem dotyczącym dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla kobiet i mężczyzn za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości za pośrednictwem mechanizmów przejrzystości wynagrodzeń oraz mechanizmów egzekwowania²⁶, wnioskiem dotyczącym dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych²⁷ oraz wnioskiem dotyczącym zalecenia Rady w sprawie uczenia się na rzecz zrównoważenia środowiskowego²⁸].

- (5) W ramach europejskiego semestru połączono ze sobą różne instrumenty, tworząc nadrzędne ramy dla zintegrowanej wielostronnej koordynacji i nadzoru gospodarczego oraz polityki zatrudnienia. Dążąc do zrównoważenia środowiskowego, wydajności, sprawiedliwości i stabilności, w ramach europejskiego semestru uwzględniono zasady Europejskiego filaru praw socjalnych oraz jego narzędzie monitorowania – tablicę wskaźników społecznych, a ponadto przewidziano silne zaangażowanie partnerów społecznych, społeczeństwa obywatelskiego i innych zainteresowanych stron. Dzięki temu podejściu wsparcie zyskuje realizacja celów zrównoważonego rozwoju. Polityka Unii i państw członkowskich w dziedzinie gospodarki i zatrudnienia powinna iść w parze ze sprawiedliwym przejściem Europy na gospodarkę neutralną klimatycznie, zrównoważoną środowiskowo i cyfrową, zwiększać konkurencyjność, gwarantować odpowiednie warunki pracy, wspierać innowacje, promować sprawiedliwość społeczną i równość szans oraz eliminować nierówności i dysproporcje regionalne.
- (6) Wyzwania związane ze zmianą klimatu i środowiskiem, potrzeba szybszego uzyskania niezależności energetycznej i zapewnienia otwartej strategicznej autonomii Europy, globalizacja, cyfryzacja, sztuczna inteligencja, coraz większa skala stosowania telepracy, gospodarka platform oraz zmiany demograficzne – wszystkie te czynniki zmieniają europejskie gospodarki i społeczeństwa. Unia i jej państwa członkowskie powinny – we współpracy – skutecznie i proaktywnie odpowiadać na te zmiany strukturalne i w razie potrzeby dostosowywać istniejące systemy, uznając ścisłą współzależność gospodarek i rynków pracy państw członkowskich, oraz odnośne polityki. Wymaga to skoordynowanych, ambitnych i skutecznych działań politycznych zarówno na szczeblu unijnym, jak i na szczeblu krajowym, zgodnie z postanowieniami TFUE i unijnymi przepisami dotyczącymi zarządzania gospodarczego, przy jednoczesnym wdrożeniu Europejskiego filaru praw socjalnych. Takie działania polityczne powinny obejmować stymulowanie zrównoważonych inwestycji, odnowienie zobowiązania na rzecz przeprowadzenia w odpowiedniej kolejności reform, które przyczyniają się do przyspieszenia wzrostu gospodarczego, tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy, zwiększenia produktywności, zapewniania odpowiednich warunków pracy, spójności społecznej i terytorialnej, pozytywnej

²² COM/2020/682 final

²³ COM/2021/801 final

²⁴ COM/2021/770 final

²⁵ COM/2021/773 final

²⁶ COM/2021/93 final

²⁷ COM/2021/762 final

²⁸ COM/2022/11 final

konwergencji, odporności i odpowiedzialności budżetowej, przy wsparciu z istniejących unijnych programów finansowania, w szczególności Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz funduszy polityki spójności (w tym Europejskiego Funduszu Społecznego Plus i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego), a także Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Powinny one łączyć środki po stronie podaży i popytu i uwzględniać ich wpływ na środowisko, zatrudnienie oraz społeczeństwo.

- (7) Parlament Europejski, Rada i Komisja proklamowały Europejski filar praw socjalnych²⁹. Określono w nim 20 zasad i praw, na których mają opierać się sprawiedliwe i sprawnie funkcjonujące rynki pracy i systemy opieki społecznej, podzielone na trzy kategorie: równe szanse i dostęp do zatrudnienia, sprawiedliwe warunki pracy oraz ochrona socjalna i włączenie społeczne. Wyznaczają one Unii strategiczny kierunek, gwarantując, że transformacja w kierunku neutralności klimatycznej, zrównoważoności środowiskowej, cyfryzacji i zmian demograficznych będzie sprawiedliwa społecznie i uczciwa. Europejski filar praw socjalnych, wraz z towarzyszącą mu tablicą wskaźników społecznych, stanowi ramy odniesienia, które pozwalają monitorować wyniki państw członkowskich, jeśli chodzi o zatrudnienie i sytuację społeczną, stymulować reformy na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym oraz pogodzić aspekt społeczny z rynkowym w dzisiejszej nowoczesnej gospodarce, w tym przez promowanie gospodarki społecznej. W dniu 4 marca 2021 r. Komisja przedstawiła plan działania na rzecz wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych (zwany dalej „planem działania”), obejmujący ambitne, a jednocześnie realistyczne główne cele oraz uzupełniające cele cząstkowe na 2030 r. w obszarze zatrudnienia, umiejętności, edukacji i ograniczenia ubóstwa, a także zmienioną tablicę wskaźników społecznych.
- (8) W dniu 8 maja 2021 r. na szczycie dotyczącym spraw społecznych w Porto, szefowie państw lub rządów uznali Europejski filar praw socjalnych za podstawowy element odbudowy, zauważając, że jego wdrożenie wzmocni dążenie Unii do cyfrowej, zielonej i sprawiedliwej transformacji oraz przyczyni się do osiągnięcia pozytywnej konwergencji społecznej i gospodarczej oraz sprostania wyzwaniom demograficznym. Podkreślili oni, że podstawę społecznej gospodarki rynkowej o wysokiej konkurencyjności stanowią wymiar socjalny, dialog społeczny i aktywne zaangażowanie partnerów społecznych. Uznali oni, że plan działania zawiera przydatne wskazówki dotyczące wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych, w tym w obszarach zatrudnienia, umiejętności, zdrowia i ochrony socjalnej. Z zadowoleniem przyjęli nowe główne cele Unii na 2030 r. w zakresie zatrudnienia (78 % ludności w wieku 20–64 lat powinno mieć zatrudnienie), umiejętności (60 % wszystkich dorosłych powinno co roku uczestniczyć w szkoleniach) i ograniczania ubóstwa (o co najmniej 15 mln osób, w tym pięć milionów dzieci), a także zmienioną tablicę wskaźników społecznych służącą monitorowaniu postępów we wdrażaniu zasad Europejskiego filaru praw socjalnych jako części ram koordynacji polityki w kontekście europejskiego semestru. W zobowiązaniu z Porto wezwano ponadto państwa członkowskie do wyznaczenia ambitnych celów krajowych, które – z należyтым uwzględnieniem pozycji wyjściowej każdego państwa – powinny stanowić odpowiedni wkład w osiągnięcie europejskich celów na 2030 r. W Porto szefowie państw lub rządów zauważyli ponadto, że w miarę stopniowego wychodzenia Europy z pandemii COVID-19, priorytetowo traktowane będzie przechodzenie od ochrony miejsc pracy do ich tworzenia i do podnoszenia ich jakości;

²⁹ Międzyinstytucjonalna proklamacja Europejskiego filaru praw socjalnych ([Dz.U. C 428 z 13.12.2017, s. 10](#)).

podkreślili oni także, iż wdrożenie zasad Europejskiego filaru praw socjalnych będzie miało zasadnicze znaczenie dla zapewnienia, aby w ramach ożywienia gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu powstawało więcej lepszych miejsc pracy dla wszystkich. Podkreślili oni swoje zobowiązanie na rzecz jedności i solidarności, które oznacza również zapewnienie równych szans dla wszystkich i niepozostawianie nikogo samemu sobie. Potwierdzili oni swoją determinację, jak zapisano w programie strategicznym Rady Europejskiej na lata 2019–2024, by dalej pogłębiać wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych na szczeblu unijnym i krajowym, z należyтым uwzględnieniem stosownych kompetencji i zasad pomocniczości i proporcjonalności. Wreszcie podkreślili oni znaczenie ścisłego monitorowania, w tym na najwyższym szczeblu, postępów osiąganych we wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych i głównych celów Unii na 2030 r.

- (9) W następstwie rosyjskiej inwazji na Ukrainę Rada Europejska w swoich konkluzjach z dnia 24 lutego 2022 r. potępiła działania Rosji, które grożą osłabieniem europejskiego i globalnego bezpieczeństwa i stabilności, oraz wyraziła solidarność z narodem ukraińskim, zwracając uwagę na naruszenie prawa międzynarodowego i zasad Karty Narodów Zjednoczonych. W obecnym kontekście, zważywszy na skalę napływu uchodźców i wysiedleńców, konieczna jest tymczasowa ochrona, przyznana decyzją Rady z dnia 4 marca 2022 r.³⁰ uruchamiającą dyrektywę w sprawie tymczasowej ochrony³¹. Umożliwia ona ukraińskim uchodźcom korzystanie z praw zharmonizowanych w całej Unii, które zapewniają odpowiedni poziom ochrony, w tym prawo pobytu, dostęp do rynku pracy i integrację na nim, dostęp do kształcenia i szkolenia, dostęp do mieszkań, a także do systemów zabezpieczenia społecznego, opieki medycznej, opieki społecznej lub innej pomocy oraz środki utrzymania. Uczestnicząc w europejskich rynkach pracy, ukraińscy uchodźcy mogą przyczynić się do wzmocnienia gospodarki UE oraz do wsparcia swojego kraju i jego mieszkańców. Nabyte przez nich doświadczenie i umiejętności mogą w przyszłości przyczynić się do odbudowy Ukrainy. W przypadku dzieci i nastolatków bez opieki tymczasowa ochrona zapewnia prawo do opieki prawnej oraz umożliwia korzystanie z edukacji i placówek opieki. Państwa członkowskie powinny angażować partnerów społecznych w opracowywanie, wdrażanie i ocenę środków politycznych podejmowanych w obliczu wyzwań w zakresie zatrudnienia i umiejętności, wynikających z rosyjskiej inwazji na Ukrainę. Partnerzy społeczni odgrywają kluczową rolę w łagodzeniu skutków wojny poprzez utrzymanie zatrudnienia i produkcji.
- (10) Reformy rynku pracy, w tym krajowe mechanizmy ustalania wynagrodzenia, powinny być zgodne z krajowymi praktykami dialogu społecznego; pozwoli to zapewnić sprawiedliwe wynagrodzenia, umożliwiające godny poziom życia i trwały wzrost gospodarczy. Powinny one stwarzać niezbędne możliwości szerokiego uwzględniania czynników społeczno-gospodarczych, wśród których znajduje się poprawa zrównoważoności, konkurencyjności, innowacji, tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy, warunków pracy, zmniejszanie ubóstwa pracujących, poprawa poziomu kształcenia i umiejętności, zdrowia publicznego i włączenia społecznego oraz realnych

³⁰ Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzająca istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkująca wprowadzeniem tymczasowej ochrony

³¹ Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami

dochodów. W tym kontekście Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz inne fundusze UE wspierają państwa członkowskie we wdrażaniu reform i inwestycji, które są zgodne z priorytetami UE, dzięki czemu europejskie gospodarki i społeczeństwa stają się bardziej zrównoważone, odporne i lepiej przygotowane na zieloną i cyfrową transformację. Rosyjska inwazja na Ukrainę jeszcze bardziej zaostriła istniejące już wcześniej wyzwania społeczno-gospodarcze wynikające z kryzysu związanego z COVID-19. Państwa członkowskie i Unia powinny nadal zapewniać łagodzenie skutków społecznych, gospodarczych oraz skutków dla zatrudnienia oraz sprawiedliwy społecznie charakter transformacji, zważywszy również na to, że większa otwarta strategiczna autonomia i przyspieszona zielona transformacja pomogą zmniejszyć zależność od importu energii i innych strategicznych produktów i technologii, zwłaszcza z Rosji. Konieczne jest wzmocnienie odporności oraz dążenie do integracyjnego i odpornego społeczeństwa, zapewniającego ludziom ochronę, a także możliwość przewidywania zmian i zarządzania nimi oraz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym. Zgodnie z zaleceniem (UE) 2021/402 [oraz zaleceniem Rady w sprawie zapewnienia sprawiedliwej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej] potrzebny jest spójny zestaw aktywnych polityk rynku pracy, obejmujący tymczasowe zachęty do zatrudniania i zmiany pracy, polityki w zakresie umiejętności oraz doskonalenie służb zatrudnienia, aby wspierać zmiany stanu na rynku pracy, również w kontekście zielonej i cyfrowej transformacji.

- (11) Należy zwalczać wszelkie formy dyskryminacji, zapewniać równouprawnienie płci i wspierać zatrudnienie ludzi młodych. Należy również zapewnić każdemu dostęp i szanse oraz ograniczyć ubóstwo i wykluczenie społeczne, w tym wśród dzieci i Romów, w szczególności przez zapewnienie skutecznego funkcjonowania rynków pracy oraz odpowiednich i włączających systemów zabezpieczenia społecznego³², a także przez usunięcie przeszkód utrudniających włączające, przyszłościowe kształcenie oraz uczestnictwo w szkoleniu i w rynku pracy, m.in. dzięki inwestycjom we wczesną edukację i opiekę nad dziećmi oraz w zielone i cyfrowe umiejętności. Szczególne znaczenie ma terminowy i równy dostęp do przystępnych cenowo usług opieki długoterminowej i opieki zdrowotnej, w tym profilaktyki i promocji opieki zdrowotnej, również w kontekście pandemii COVID-19, która zaczęła się w 2020 r., oraz starzenia się społeczeństw. Należy w większym stopniu wykorzystywać potencjał osób z niepełnosprawnościami, które to osoby mogą przyczyniać się do wzrostu gospodarczego i rozwoju społecznego. W miarę jak w miejscach pracy w całej Unii zaczynają upowszechniać się nowe modele gospodarcze i biznesowe, zmianie ulegają również stosunki pracy. Państwa członkowskie powinny zapewnić, by stosunki pracy wynikające z nowych form pracy podtrzymywały i wzmacniały europejski model socjalny.
- (12) Zintegrowane wytyczne powinny stanowić podstawę zaleceń dla poszczególnych krajów, jakie Rada może kierować do państw członkowskich. Państwa członkowskie powinny w pełni wykorzystać swoje zasoby REACT-EU ustanowione rozporządzeniem (UE) 2020/2221³³, które wzmacnia fundusze polityki spójności na

³² Zalecenie Rady z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie dostępu pracowników oraz osób samozatrudnionych do ochrony socjalnej (Dz.U. C 387 z 15.11.2019, s. 1).

³³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2221 z dnia 23 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do zasobów dodatkowych i przepisów wykonawczych w celu zapewnienia pomocy na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej

lata 2014–2020 i Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) do 2023 r., a które w obliczu trwającego kryzysu w Ukrainie zostało dodatkowo wzmocnione rozporządzeniem w sprawie działań polityki spójności na rzecz uchodźców w Europie (CARE)³⁴ oraz kolejną zmianą rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów³⁵ dotyczącą zwiększonych płatności zaliczkowych na rzecz REACT-EU, a także wprowadzeniem nowego kosztu jednostkowego w celu przyspieszenia integracji osób przybywających do UE z Ukrainy³⁶. Ponadto w okresie programowania 2021–2027 państwa członkowskie powinny w pełni wykorzystywać Europejski Fundusz Społeczny Plus ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2021/1057³⁷, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2021/1058³⁸, Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2021/241³⁹ oraz inne fundusze unijne, w tym Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2021/1056⁴⁰, a także program InvestEU ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2021/523⁴¹, w celu wspierania zatrudnienia, inwestycji społecznych, włączenia społecznego i dostępności oraz promowania możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji pracowników, uczenia się przez całe życie oraz wysokiej jakości kształcenia i szkolenia dla wszystkich, w tym umiejętności cyfrowych. Państwa członkowskie mają także w pełni korzystać z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2021/691⁴², aby wspierać pracowników zwalnianych wskutek restrukturyzacji na dużą skalę, takich jak w wyniku pandemii COVID-19, transformacji społeczno-gospodarczych będących skutkiem globalnych trendów oraz zmian technologicznych i środowiskowych. Choć

i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność (REACT-EU) ([Dz.U. L 437 z 28.12.2020, s. 30](#)).

³⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/562 z dnia 6 kwietnia 2022 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i (UE) nr 223/2014 w odniesieniu do działań polityki spójności na rzecz uchodźców w Europie (CARE).

³⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

³⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/613 z dnia 12 kwietnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013 i (UE) nr 223/2014 w odniesieniu do zwiększonych płatności zaliczkowych z zasobów REACT-EU oraz ustanowienia stawki jednostkowej.

³⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 ([Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 21](#)).

³⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 60).

³⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).

⁴⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji ([Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 1](#)).

⁴¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017 ([Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30](#)).

⁴² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/691 z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników (EFG) oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1309/2013 ([Dz.U. L 153 z 3.5.2021, s. 48](#)).

zintegrowane wytyczne skierowane są do państw członkowskich i Unii, ich realizacja powinna przebiegać w partnerstwie z wszystkimi władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi i w ścisłej współpracy z parlamentami oraz partnerami społecznymi i przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego.

- (13) Komitet ds. Zatrudnienia i Komitet Ochrony Socjalnej mają monitorować wdrażanie stosownych polityk w świetle wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia zgodnie ze swoimi uprawnieniami, których podstawa została określona w Traktacie. Komitety te i inne organy przygotowawcze Rady zaangażowane w koordynację polityk gospodarczych i społecznych mają ściśle ze sobą współpracować. Należy utrzymać dialog merytoryczny między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją, w szczególności w kwestii wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich.

- (14) Zasięgnięto opinii Komitetu Ochrony Socjalnej,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym przyjmuje się zawarte w załączniku wytyczne dotyczące polityki zatrudnienia państw członkowskich (zwane dalej „wytycznymi”). Wytyczne te stanowią część zintegrowanych wytycznych.

Artykuł 2

Państwa członkowskie uwzględniają wytyczne w swoich politykach zatrudnienia i programach reform, o czym informują w sprawozdaniach zgodnie z art. 148 ust. 3 TFUE.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*